BEZPEČNÁ MANIPULACE S PLASTOVÝMI PALETAMI

Z PLASTOVÉHO RECYKLÁTU | MANUÁL PRO OBSLUHU VZV A PALETOVÝCH VOZÍKŮ

Tento manuál obsahuje důležitá doporučení pro správnou manipulaci s našimi paletami. Pokud budete s paletami zacházet v souladu s níže uvedenými doporučeními, **významně prodloužíte jejich životnost** a zároveň minimalizujete riziko škod na majetku Vaší společnosti i na zdraví Vás a Vašich kolegů.

Naše doporučení vycházejí z více než 20leté praxe ve výrobě a používání palet. Plastové palety jsou alternativou především k paletám dřevěným, proto je nutné připomenout si některé zásadní rozdíly v jejich konstrukci a přizpůsobit tomu manipulaci s paletami i se zbožím na nich loženým.

3 kritická místa plastových palet

Níže uvádíme tři oblasti, kde v důsledku špatné manipulace dochází k poškození palet nejčastěji:

1) **Výztuhy (žebra)** ve spodní části horní desky jsou důležitým prvkem, který ovlivňuje nosnost palety. Při najíždění vysokozdvižným vozíkem (VZV) dbejte zvýšené opatrnosti, aby vidle výztuhy nepoškodily.
2) **Duté nohy (špalky).** Řada poškození našich palet vzniká tím, že vidle VZV nohy palety prorazí.
3) **Ližiny jsou připevněny bez jakýchkoli spojovacích prvků.** Paleta proto při nesprávném zacházení nevydává žádné zvuky, které by obsluhu s dostatečným předstihem varovaly. Při použití paletového vozíku je nutné zajíždět do palety „na doraz“ tak, aby kolečka vozíku při zdvihání nestála na ližině – týká se manipulace z delší strany ližinové palety.

OBECNĚ: Plastová paleta má při styku s kovovými vidlemi VZV větší tendenci klouzat. Při manipulaci k této vlastnosti vždy přihlédněte.

POZNÁMKA: Tato pravidla jsou univerzální a vycházejí z manuálu pro dřevěné palety. Až na tři výše uvedená specifika je zacházení s dřevěnými a plastovými paletami v podstatě shodné.

SHRNUTÍ DOPORUČENÍ

1. Plast je jiný materiál než dřevo a podle toho je třeba s plastovou paletou zacházet.
2. Plastová paleta je za určitých podmínek křehčí a obsahuje konstrukční prvky, které nesmí být poškozeny.
3. K paletě zajíždějte **pomalu**, s vidlemi předem nastavenými **na správnou šířku**, ve **vodorovné poloze** a s dostatečnou **rezervou pod spodní částí ložné plochy** (žebrováním).
4. Paletu zdvihejte až po **úplném zajetí vidlí pod celou ložnou plochu**; poté vidle dostatečně sklopte, aby paleta nesklouzla.
5. Zboží rozložte tak, aby jeho **váha nebyla soustředěna** jen do některých částí palety, ale působila **rovnoměrně na celou ložnou plochu**.

JAK SPRÁVNĚ MANIPULOVAT S PALETOU POMOCÍ VZV

K paletě najíždějte bezpečnou rychlostí s vidlemi ve vodorovné poloze. Než se vidle dostanou pod paletu, ujistěte se, že jsou nastaveny na odpovídající šířku.

01 Najíždějte pomalu

Jedná se o jednoduchou, ale velmi významnou zásadu. Pomalé přiblížení VZV k paletě poskytuje řidiči více času a prostoru před samotnou manipulací a výrazně snižuje riziko poškození palety příliš prudkým nájezdem nebo vidlemi mimo otvory palety. Pomalejší jízda VZV zároveň snižuje riziko nehod, prodlužuje životnost vozíku a chrání obsluhu i ostatní pracovníky v okolí. Nejkritičtějším momentem, kdy je potřeba jednat velmi pomalu a opatrně, je **zdvihání palety a její pokládání na podlahu či do regálu**.

Najíždějte pomalu s vidlemi ve vodorovné poloze.

02 Používejte vhodnou paletu

Ujistěte se, že zboží přepravované na paletě nepřekračuje maximální nosnost palety a že je pro daný typ palety určeno. I malé změny v konstrukci palety mohou vést k výrazným rozdílům v její nosnosti a odolnosti.

Rozložení váhy zboží na paletě je dalším důležitým kritériem při volbě vhodné palety. I když zboží nepřekračuje váhový limit palety, jeho nesprávné rozložení nebo chybné upevnění může vést ke vzniku vážných škod na majetku i zdraví.

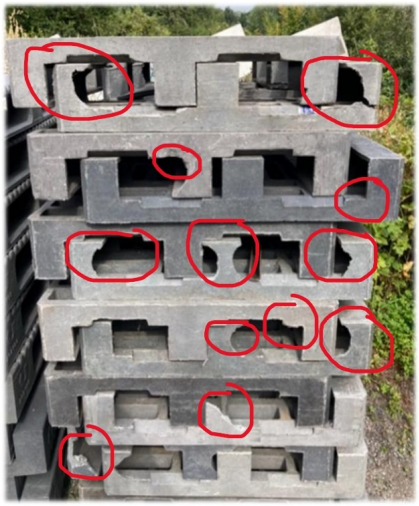
03 Vysouvejte vidle zpod palety úplně

Nejčastějším poškozením plastových palet je proražení nohou (špalků) nebo poškození zpevňujících žeber. Tyto prvky zajišťují nosnost a tuhost palety. Poškození často způsobují řidiči VZV, kteří předčasně vysouvají vidle z naložené palety nebo do ní neopatrně najíždějí s vidlemi nastavenými tak, že prorazí nohy či zlámou žebrování. Řidič VZV se musí vždy přesvědčit, že **vidle vysouvá až bez zátěže a ve vodorovné poloze**, a především že jsou vidle po složení palety **zcela mimo prostor palety** – teprve potom je smí opět zvednout.

> **DŮLEŽITÉ:** Během zimního počasí nebo při skladování palet v chladicích boxech a halách může na povrchu palety ulpět led, čímž se paleta stává velmi kluzkou.

04 Neposunujte vidlemi zatíženou paletu po zemi

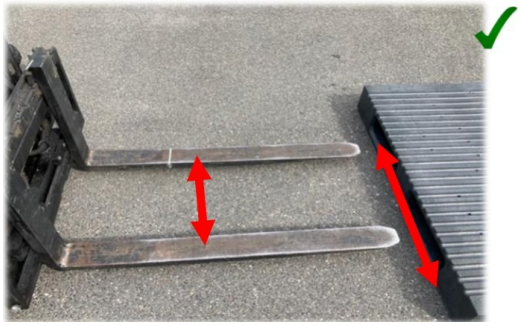
Tlačení zatížených palet vidlemi po podlaze je nepřípustné. Je to jako jezdit autem s částečně zataženou ruční brzdou – a poškození VZV zdaleka není jedinou škodou, která tím může vzniknout. Vidle takto způsobí další škody na paletách i vozících. Nohy palety nejsou na takové zacházení dimenzovány a snadno dojde k jejich poškození či úplnému zničení.

Palety poškozené vidlemi VZV – zatížené palety byly tlačeny vidlemi.

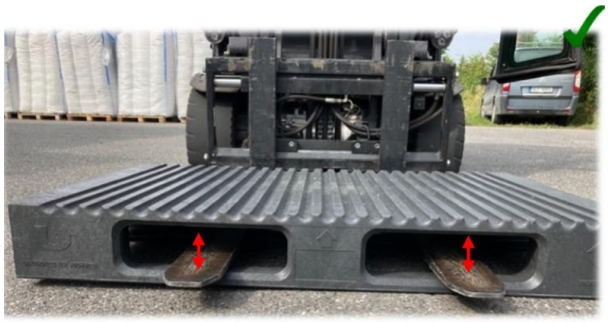
05 Nastavte správnou rozteč vidlí

Vidle VZV musí jít do otvorů palety zasunout snadno, aniž by se při nájezdu dotýkaly jakékoli části palety, a to až do chvíle, kdy jsou plně zasunuty. Při nesprávném nastavení rozteče může dojít k poškození žebrování nebo jiné důležité části palety. Vidle nastavte tak, aby byly **u vnějších částí otvorů palety** – při zdvižení zatížené palety tak nedojde k nerovnováze a pádu palety či zboží.

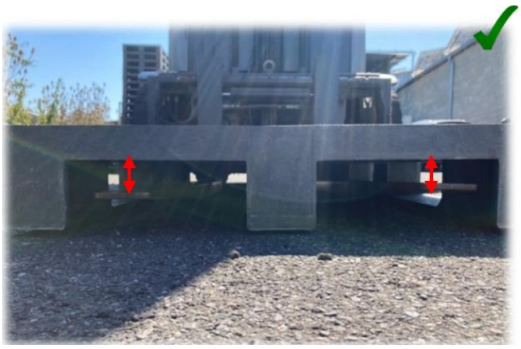

Správná rozteč vidlí před nájezdem do palety.

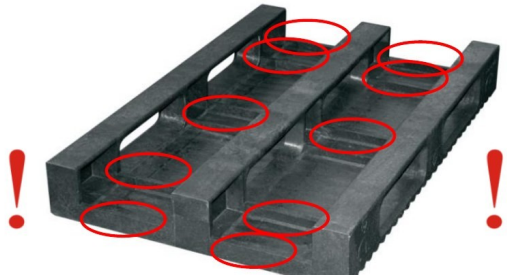
UPOZORNĚNÍ: Plastové palety mají pod horní ložnou plochou žebrování, které zpevňuje celou paletu a zajišťuje její nosnost. Poškození žebrování může vést ke snížení nosnosti palety až k její destrukci. Při nájezdu vidlí pod paletu proto musí zůstat dostatečný prostor mezi spodní hranou ložné plochy a vidlemi. K poškození dochází především při manipulaci z kratší strany palet.

Prostor mezi vidlemi a ložnou plochou – pohled zepředu.

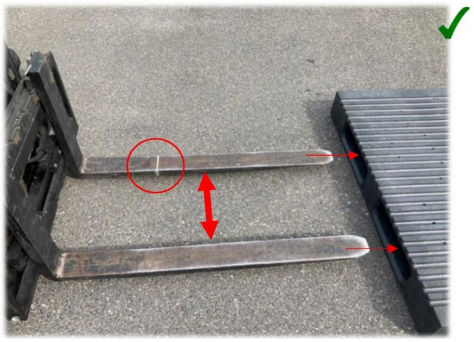
Prostor mezi vidlemi a ložnou plochou – pohled z boku.

Žebrování palety.

06 Nastavujte rozteč vidlí před nájezdem pod paletu

Před zvednutím palety zajistěte co nejširší rozteč vidlí, která využívá plnou šíři vstupních otvorů palety. Rozteč musí být nastavena ještě před samotným zajetím do palety – zejména u hydraulického nastavování rozteče **hrozí roztržení palety, pokud se rozteč mění s vidlemi zasunutými v paletě!**

Doporučení: Označte si na vidlích vzdálenost potřebnou pro minimální zasunutí vidlí.

Rozteč vidlí nastavená před nájezdem pod paletu.

UPOZORNĚNÍ: Zejména při manipulaci z kratší strany palet je potřeba mít dostatečně dlouhé vidle (delší, než je délka palety)!

07 K paletě najíždějte s vidlemi ve vodorovné poloze

Než začnete paletu zdvihat, ujistěte se, že jsou vidle zasunuty pod celou ložnou plochou palety. Při zasouvání do palety musí být vidle po celou dobu nájezdu ve vodorovné poloze.

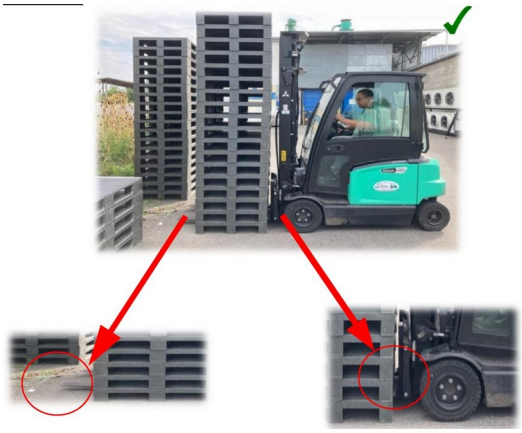

Vidle ve vodorovné poloze po celou dobu nájezdu.

08 Používejte dostatečně dlouhé vidle přesahující délku palet

Manipulace s nedostatečně zasunutými vidlemi je častou chybou. Vždy se ujistěte, že jsou vidle před zdvižením palety zasunuty pod celou ložnou plochou až „na doraz“. **Paleta nesmí spočívat pouze na koncích vidlí, ale co**

nejblíže k VZV. Paleta je konstruována pro manipulaci pouze s plně zasunutými a dostatečně dlouhými vidlemi.

Vidle zasunuté „na doraz“ – paleta je co nejblíže k VZV.

Vidle jsou plně zasunuty pod celou ložnou plochou palety.

Vidle nejsou pod všemi žebry.

09 Manipulujte s paletami pod dostatečným úhlem

Při zdvihání palety zajistěte dostatečný sklon vidlí, aby byly paleta i zboží na ní chráněny proti převrácení. Palety musí být nakloněny směrem k VZV tak, aby nesklouzly z vidlí a aby se případně převážily jen směrem k opoře na VZV.

Paleta nakloněná směrem k VZV.

UPOZORNĚNÍ: Na rozdíl od dřevěných palet, které po vidlích kloužou hlavně s námrazou nebo za vlhka, kloužou plastové palety po hladkých kovových vidlích (bez protiskluzového nátěru či podobné úpravy) snadněji bez ohledu na svůj stav – jde o styk plastu a kovu.

10 Zatěžujte palety rovnoměrně

Palety jsou konstruovány pro rovnoměrné zatížení po celé ložné ploše. Nerovnoměrné rozložení zboží může vést k poškození palety, zejména při manipulaci s ní. Prázdné palety stohujte přesně nad sebe, v jedné ose a bez přesahů – nerovný stoh přetěžuje rohy a hrozí jeho pádem.

11 Manipulace s paletami paletovým vozíkem

Při manipulaci paletovým vozíkem platí obdobná pravidla jako u vysokozdvižného vozíku. Při manipulaci s paletou z delší strany je nutné **zabránit tomu, aby kolečka paletového vozíku při zdvihání stála na ližině** – došlo by tím k nevratnému poškození palety!

I u paletového vozíku platí, že vidlice musí být před manipulací kompletně pod celou ložnou plochou palety.

> **DOPORUČENÍ:** Označte si na paletovém vozíku rysku, podle které bude jasně poznat, že kolečka nestojí na ližině palety.

Špatně: kolečka paletového vozíku stojí na ližině.

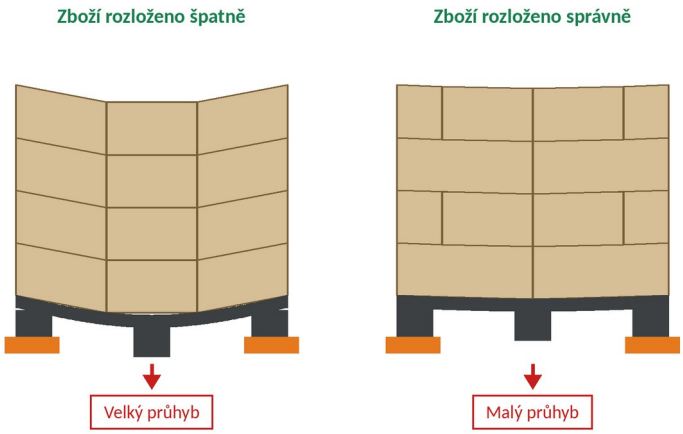
Správně: vidlice zasunuty na doraz, kolečka jsou mimo ližinu.

> Další informace o našich paletách, zejména o doporučené provozní teplotě, omyvatelnosti, hořlavosti a materiálovém složení, naleznete v **Bezpečnostním listu**, který je vydáván samostatně ke každému typu našich palet.

ZAJIŠTĚNÍ A LOŽENÍ ZBOŽÍ NA PALETĚ

Paleta je základním prvkem logistiky. Bezpečnost přepravy zboží vždy závisí na jeho **rozložení a zajištění**. Optimálně přepravované zboží je na paletě rozloženo rovnoměrně a dostatečně zajištěno proti sklouznutí. Zboží je navíc potřeba složit tak, aby jeho celková váha zatěžovala ložnou plochu palety rovnoměrně **po celé její ploše**.

Maximální nosnost (zatížitelnost) palety vždy platí pro rovnoměrné rozložení sil po celé ložné ploše. Při soustředění váhy do vybraných bodů ložné plochy může vzniknout bezpečnostní riziko, i když je celkový limit zatížení dodržen. Soustředění sil jen do některých míst může vést k přechodné či trvalé deformaci palety, nebo přímo k jejímu poškození a následné havárii.

Vliv rozložení zboží na průhyb palety.

Kartony skládané ve vazbě (přeložené přes sebe) tvoří pevný celek a rozkládají zatížení lépe než kartony ve sloupcích – jde o tzv. efekt přemostění zatížení (load bridging).

Certifikace umožňuje **průhyb palety** při opoře jen v některých bodech (typicky v regálu) až do 2 % délky palety – u palety dlouhé 120 cm je tedy povolený průhyb až 2,4 cm. Po odebrání zátěže se paleta vrací do původního tvaru v řádu jednotek hodin (v závislosti na vnějších podmínkách). Návrat lze urychlit uložením palety na rovnou plochu, případně jejím rovnoměrným zatížením.

Verze 11/2026